

Sektorudvalg for Certificering

Tid : 10. marts 2016, kl.10.00-12.00
Sted : DANAK
Dyregårdsvej 5B, 2740 Skovlunde

31. marts 2016
21-06-0025

1. Velkomst og præsentation af nye medlemmer

Deltagere:

Annette Dragsdahl (AD), Dansk Industri (DI)
Niels Ovesen (NO), Force Certification A/S (FC)
Jesper Schultz (JS), DNVGLBA A/S
Kirsten Grahn Nielsen (KGN), Miljøstyrelsen (MST)
Lars Obbekjær (LOB), Intertek
Niels Madsen (NM), Intertek
Dan Petersen (DP), Cerfidan
Jeanne Borgqvist (JB), Arbejdstilsynet (AT)
Karsten Tølløse (KAT), DANAK
Jesper Høy (JH), DANAK
Rikke Dahl Nielsen (RDN), DANAK
Karen Rud Michaelsen (KRM), Sikkerhedsstyrelsen (SIK)

Afbud:

Hans Falster, Force Certification A/S
Jørgen Baadsgaard-Jensen, Dancert A/S
Charlotte Hellensberg, Dansk Brandteknisk Institut
Anders Mortensen, Arbejdstilsynet
Ditte Helene Bang, Trafik- og Byggestyrelsen
Nada Savic Larsen, Forsikring & Pension
Lars Bo Hammer, Brüel & Kjær Sound and Vibration
Torben Lindholm

1. Godkendelse af dagsorden

Godkendt

2. Opfølgning på referat fra 9. møde 12. november 2015

Referat godkendt. DANAKs intention er, at referaterne for fremtiden skal komme hurtigt efter møderne.

3. Status på nye certificeringsordninger

JH fortalte, at som nævnt på sidste møde, har lovforslaget om en certificeringsordning vedr. byggesagsbehandling været i høring. Status er, at det nu er vedtaget i Folketinget. Trafik- og Byggestyrelsen arbejder pt. med udmøntningen af lovforslaget.

JS efterspurgte detaljer i lovforslaget. JH fortalte, at det var meningen, at den tekniske gennemgang skal certificeres, og at byggemyndighederne ikke længere skal godkende projekterne mht. den tekniske byggesagsbehandling. Der er udfordringer, fordi der er indbygget mange skøn i lovgrundlaget, hvorfor området umiddelbart kan være vanskeligt at forvalte gennem certificering. AD bemærkede, at DI anbefaler, at certificeringsordningen skal omfatte virksomheder og ikke personer, og at DI primært ønsker en ensartet byggesagsbehandling. Jesper Høy fortalte, at det også er DANAK's indstilling.

4. Orientering om kravdokumenter og guidelines for akkreditering

- *Ny AMC 20 vedr. implementering og overgangsfrist for indførelse af DS/EN ISO/IEC 17021-1:2015*

RDN fortalte om en ny AMC 20 vedr. implementering og overgangsfrist for indførelse af DS/EN ISO/IEC 17021-1:2015. ISO 17021-1 er udgivet den 15. juni 2015, og standarden er pt. ved at blive oversat til dansk. Det betyder, at akkreditering til certificering af ledelsessystemer efter DS/EN ISO/IEC 17021:2011 skal ophøre senest den 15. juni 2017.

Hvis der er ændringer i akkrediteringskravene, som er væsentlige, anmoder DANAK almindeligvis certificeringsorganerne om at ansøge og vedlægge følgende dokumentation til certificeringsorganerne: GAP-analyse, reviderede procedurer/publikationer, tjeklister/skabeloner, intern kommunikation i CO om nye krav samt dokumentation for auditorers kompetencer.

Certificeringsorganer, som er akkrediteret til ISO 17021:2011, skal ansøge om ændring af akkrediteringen til ISO 17021-1:2015. DANAK vil kunne påbegynde bedømmelse efter den nye standard efter den 1. marts 2016. Nye ansøgninger om akkreditering, der fremsendes efter denne dato, skal desuden være baseret på opfyldelse af den nye standard.

For gældende akkrediteringer vil det blive tilstræbt, at bedømmelsen af de nye krav gennemføres ved de regelmæssige tilsyns- eller fornyelsesbesøg. For at DANAK kan nå at gennemføre bedømmelsen, bør ændringer derfor være indført inden de regelmæssige besøg og skal senest være indført den 15. januar 2017. Kan verificering ikke gennemføres, vil DANAK fremsende meddelelse om ophør af akkreditering.

RDN fortalte, at ISO 17021-1:2015 har samme hovedpunkter som i ISO 17021:2011 og generelt har den samme indholdsmæssige struktur. Underpunkterne i afsnit 9 er dog omstruktureret for bedre at følge det proces-flow, der skal gennemføres. For de andre afsnit er punkternes rækkefølge uændret, og de fleste af kravene i standarden er uændrede. RDN redegjorde for de øvrige væsentlige ændringer, som også fremgår af AMC 20.

AD fortalte, at man i DI generelt ikke er tilhænger af mærkning af emballage, som den nye ISO 17021-1:2015 giver mulighed for. Nogle virksomheder ønsker det, andre ikke, og nogle kan føle sig tvunget. JH fortalte for, at emballage generelt er defineret som noget, der kan fjernes, uden at produktet lider skade.

RDN fortalte, at DANAK netop havde holdt kursus for de særlig sagkyndige vedr. ISO 17021-1:2015. RDN spurgte, om der var interesse for et lignende kursus for certificeringsorganer. Det kunne være godt at drøfte fortolkning, inden den egentlige bedømmelse. JS mente ikke, at DNVGL havde nogen

umiddelbar interesse i det, da han mente, at de DNVGL i høj grad baserer ændringerne på informationerne fra moderselskabet. NO, LOB og DP udtrykte interesse. JH konkluderede, at DANAK vil invitere til et kursus i juni måned vedr. ISO 17021-1:2015.

- *Ny AMC 21: Akkreditering til certificering eller inspektion - Implementering af nye direktiver*

JH gjorde rede for indholdet af AMC og status for implementering af nye direktiver og bekendtgørelser, herunder at forsinket udsendelse af bekendtgørelser har presset akkrediteringsprocessen tidsmæssigt.

AMC 21 beskriver krav til akkreditering som grundlag for udpegning til notificeret organ i henhold til nedenstående nye direktiver. De nye direktiver er en tilpasning af reglerne til afgørelse 768/2008/EF om fælles rammer for markedsføring af produkter. Direktiverne harmoniserer kravene til notificerede organer. Udpegning som notificeret organ er som udgangspunkt i de nye direktiver baseret på akkreditering. Som udgangspunkt er der ikke ændret i de tekniske krav i direktiverne. Overensstemmelsesmodulerne er dog revideret og tilpasset de fælles rammer.

Certificerings- og inspektionsorganer, som er akkrediteret til et eller flere af ovenstående områder, skal ansøge om ændring af akkrediteringen.

Med henblik på at sikre at notifikation af det bemyndigede organ opretholdes kontinuerligt, skal ny akkreditering være udstedt senest 6 uger inden det pågældende direktivs ikrafttræden. Baggrunden herfor er den direktivbelagte karenperiode og sagsbehandlingstid hos den bemyndigende myndighed.

Hvis der endnu ikke er udstedt bekendtgørelse til det pågældende direktiv, vil DANAK anvende direktivet som grundlag for akkrediteringen. Når der efterfølgende udstedes en bekendtgørelse vil akkrediteringen skulle ændres til denne.

DANAK's bedømmelse ved ændring af akkreditering til de nye regelsæt foretages som udgangspunkt administrativt. På baggrund af tilfredsstillende plan og dokumentation vil akkrediteringsområdet blive ændret til at omfatte krav i de ansøgte nye bekendtgørelser og direktiver.

Herefter kan certificerings- og inspektionsorganet fremsende ansøgning om notificering til den relevante myndighed. Der vil blive fulgt op på implementeringen ved førstkommande besøg på akkrediteringen.

På de områder, hvor der først på et senere tidspunkt udsendes bekendtgørelser, skal certificerings- og inspektionsorganerne, efter udgivelsen, gennemgå om der er yderligere krav. Efterfølgende fremsendes information til DANAK om implementering af bekendtgørelserne, og DANAK vurderer, om der på grundlag heraf kan tilføjes reference til bekendtgørelse i akkrediteringsområdet.

Nedenstående skema viser direktiver og frister for implementering.

DIR fork	DIR nr	DIR navn	Frist	BEK
PED	2014/68	Trykbeholder	19-06-2016	190/2015
SPVD	2014/29	Simple trykbeholdere	20-04-2016	
ATEX	2014/34	Ekspllosiv atmosfære	20-04-2016	

LIFT	2014/33	Elevator	20-04-2016	629/2008
MID	2014/32	Måleinstrumenter	20-04-2016	
NAWI	2014/31	Ikke-automatiske vægte	20-04-2016	
MED	2014/90	Marineudstyr	18-09-2016	
PYRAD	2013/29	Pyrotekniske artikler	17-10-2016	522/2015
RCD	2013/53	Fritidsfartøjer	18-01-2016	
	2014/28	Eksplorative stoffer	20-04-2016	
EMC	2014/30	Elektromagn.	20-04-2016	
RED	2014/53	Radioudstyr	13-06-2016	

- *Ny AMC 22: Akkreditering til certificering af energiledelsessystemer med tillægskrav fra Energistyrelsen*

RDN fortalte, at AMC 22 beskriver krav til akkreditering til certificering af energiledelsessystemer inklusiv Energistyrelsens kravspecifikation jf. Energistyrelsens Bekendtgørelse nr. 1139 af 28. september 2015 om statstilskud til elintensive virksomheder.

Bekendtgørelsen er trådt i kraft den 1. oktober 2015 og giver mulighed for, at elintensive virksomheder kan indgå aftale om energieffektivisering med Energistyrelsen, hvis virksomheden er omfattet af de NACE-koder, der fremgår af Europa-Kommissionens retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020, Bilag 3 Liste over støtteberettigede sektorer i henhold til afsnit 3.7.2.

Bekendtgørelsens kapitel 2 kræver, at virksomheden har implementeret et energiledelsessystem, der omfatter den eller de af virksomhedens produktionsenheder, der er omfattet af aftalen med Energistyrelsen. Energiledelsessystemet skal være akkrediteret certificeret før aftaleindgåelse. Det er ikke muligt at anvende multiple-site princippet ved certificering af omfattede produktionsenheder. Kravgrundlaget for certificeringen er *ISO 50001* samt Energistyrelsens *Kravspecifikation i forbindelse med aftaler om energieffektivisering mellem elintensive virksomheder og Energistyrelsen*. Det skal fremgå af det akkrediterede energiledelsescertifikat, at krav i Energistyrelsens kravspecifikation er opfyldt. CO skal udfylde tjekliste udarbejdet af Energistyrelsen og specifik, dybdegående energifaglig kompetence er obligatorisk hos auditteamet. Certificeringsorganer skal være akkrediteret til certificering af energiledelse - energiledelsessystemer for overensstemmelse med *ISO 50001* samt Energistyrelsens *Kravspecifikation i forbindelse indgåelse af aftaler om energieffektivisering mellem elintensive virksomheder og Energistyrelsen* - jf. BEK. 1139, §19.

Der skal ansøges om akkreditering og DANAK skal, efter bedømmelse af ansøgningsmateriale gennemføre markbesøg for overvågning af den praktiske udførelse af fase 2-audit hos en virksomhed med et energiledelsessystem iht. BEK. 1139.

DANAK behandler i øjeblikket to ansøgninger. De første virksomheder skal indsende ansøgning til Energistyrelsen senest 1. april 2016.

- *Status på implementering af 22003:2014*

Ét CO er akkrediteret.

- *Status på indførelse af Energistyrelsens bekendtgørelse 1212:2014*

RDN fortalte, at AMC 17 beskriver krav til akkreditering til certificering af miljø- og energiledelsessystemer jf. Energistyrelsens Bekendtgørelse nr. 1212 af 19. november 2014 om obligatorisk energisyn i store virksomheder. AMC 17 blev gennemgået på sidste møde i Sektorudvalg for Certificering.

Bekendtgørelsen er trådt i kraft den 25. november 2014 og stiller krav om, at store virksomheder senest den 5. december 2015 skal foretage et energisyn.

Bekendtgørelsens § 7 åbner for, at de omfattede virksomheder kan efterleve kravene til energisyn i bekendtgørelsens kapitel 2, ved at benytte og vedligeholde et energiledelsessystem eller ved at benytte et miljøledelsessystem, der indeholder en energigennemgang svarende til den, som er indeholdt i et energiledelsessystem, og som er certificeret af et akkrediteret certificeringsorgan i overensstemmelse med de relevante europæiske eller internationale standarder.

Certificeringsorganer, som er akkrediteret til certificering af energiledelsessystemer, skal ikke foretage sig yderligere, idet krav til obligatorisk energisyn anses for opfyldt, når virksomhederne benytter og vedligeholder et akkrediteret certificeret energiledelsessystem. Bekendtgørelse 1212 med krav om obligatorisk energisyn vil således indgå som et relevant lovkrav i energiledelsessystemet.

Øvrige ansøgere, skal i ansøgningen dokumentere, at certificeringsorganet råder over og anvender kompetencer, som kan verificere, at virksomhedens energigennemgang lever op til kravene i BEK. 1212. til obligatorisk energisyn, dvs. energigennemgang svarende til den, der er indeholdt i et energiledelsessystem (fx DS/EN ISO 50001:2011, pkt. 4.4.3 Energigennemgang). Ansøgningsfristen var 1. maj 2015.

To certificeringsorganer er akkrediteret til BEK. 1212/2014 i 2015. DANAK sagsbehandler i øjeblikket én ansøgning.

- *Status på implementering af ISO 9001:2015*

Ét certificeringsorgan er indtil videre akkrediteret til at certificere for overensstemmelse med den nye standard.

Flere ansøgninger sagsbehandles pt. af DANAK. Sidste frist for implementering er den 15. september 2018, herefter vil certifikater efter ISO 9001:2008 udløbe. JH nævnte, at certificeringsorganerne skal huske at begrænse 9001:2008 certifikaternes udløb til 15. september 2018.

- *Status på implementering af ISO 14001:2015*

Ét certificeringsorgan er indtil videre akkrediteret til at certificere for overensstemmelse med den nye standard.

Flere ansøgninger sagsbehandles pt. af DANAK. Sidste frist for implementering er den 15. september 2018, herefter vil certifikater efter ISO 14001:2004 udløbe. JH nævnte, at certificeringsorganerne skal huske at begrænse 9001:2008 certifikaternes udløb til 15. september 2018.

- *Ny ISO 17021-1:2015 status*

DANAK har endnu ikke modtaget ansøgninger.

- *Status på ansøgninger BEK nr. 1139 af 28/09/2015 og kravspecifikation af 18. november 2015 vedr. statstilskud til energiintensive virksomheder i forbindelse med energieffektivisering*

Se ovenfor.

- *Status vedr. nye direktiver*

Se ovenfor under ”Ny AMC 21”.

5. Orientering fra DANAK

JH fortalte, at sektionsleder Emil Dyrelund Jakobsen og international chef Vagn Andersen er fratrådt. Karsten Tølløse er ny sektionsleder og er tiltrådt pr. 1. marts 2016. Ledergruppen består nu af administrerende direktør, sektionsledere fra LAB og CERT-sektionerne, samt DANAK's kvalitetschef.

JH fortalte, at DANAK i uge 19 (maj 2016) vil modtage et bedømmelseshold fra EA, som vil evaluere DANAK's systemer og på den baggrund vurdere, om der er grundlag for, at DANAK har en aftale om gensidig anerkendelse med de øvrige EA-medlemmer. Der kommer én person til bedømmelse af hver af de tolv områder, hvor DANAK har aktiviteter, dvs. tolv personer i alt. JH fortalte, at DANAK mener, at bedømmelsesholdene er for store. Så store hold kræver mange resurser og forårsager, efter DANAK's vurdering, mindre effektive peer-evalueringer. Samtidig vil EA efterfølgende kræve, at DANAK's leverer evaluatoreer til tolv peer-evalueringer i andre lande, hvilket vil være en stor belastning for DANAK's daglige drift.

DANAK tager fat i problematikken omkring størrelsen af EA-teamet, først i de nordiske lande, ved møde i næste uge, dernæst introduktion af emnet på europæisk plan.

AD spurgte, hvorfor EA-teamet som udgangspunkt er så stort. JH fortalte, at DANAK har mange områder, at EU skal have garanti for, at akkrediteringen virker, af hensyn til direktiver, hvor kontrol er baseret på akkreditering.

JH fortalte, at der den **2. marts** var afholdt møde hos SWEDAC vedr. fortolkning af EN 1090. Konklusionen var, at akkrediteringsorganerne skal være bedre til at koordinere på nordisk plan. Der er omkring 130 certifikater i Danmark under SWEDAC-akkreditering. AD bemærkede, at underleverandørproblematikken fortolkes forskelligt i forskellige lande. JH oplyste, at SWEDAC var enig i, at det er certificeringsorganets opgave at bedømme FPC-systemets overensstemmelse med standarder, herunder bedømme FPC-systemets evne til at håndtere beregninger, også hvis beregninger bliver udført af underleverandører, hvis disse var del af certifikatet, og at SWEDAC snarest vil deltage i audit hos virksomheder i Danmark dækket af akkreditering til EN 1090 af SWEDAC. RDN bemærkede, at når der udføres arbejde af underleverandører, som er en del af gyldighedsområdet for et certifikat, skal systemet for virksomhedens styring af underleverandørerne auditeres af certificeringsorganet – det er et generelt krav i mange standarder.

JH fortalte videre, at det er DANAK's plan at genindføre Akkrediteringsbestemmelse AB 18 i et nyt format. DANAK ønsker, at det bemyndigede organ skal tage aktivt stilling til, hvordan det notificerede organ følger med i arbejdet, der gennemføres i arbejdsgrupper under de forskellige EU-direktiver. EU-direktiverne har krav om, at arbejdet i disse grupper følges. Det er idéen, at det notificerede organ aktivt skal registrere, hvordan man har forholdt sig til dokumenter fra arbejdsgrupperne efter princippet ”Følg dokumentets anvisning eller forklar, hvis der findes en mere optimal løsning”.

AD spurgte, om status af de dokumenter, der kommer fra arbejdsgrupperne. JH fortalte, at EU-direktiverne har krav om, at arbejdet i disse grupper følges. For Byggevareforordningen findes CIRCABC, et netforum, hvor alle dokumenter kan findes. Niels Ovesen fortalte, at andre direktiver har andre netfora end CIRCABC. NO spurgte, om den nye AB 18 kommer i høring. JH vil gerne tale med interesserede under udarbejdelsen af AB 18. Det færdige udkast vil herefter komme i høring.

6. Orientering fra udvalgets medlemmer

SIK

KRM fortalte, at bekendtgørelser vedr. MID/NAWI formentlig udkommer i næste uge (uge 11/2016). SIK skal have ny direktør og vicedirektør, og KMR's afdeling har fået ny kontorchef. SIK skal fremover udføre det tilsyn på tobaksvarer og el-cigaretter, som tidligere har været under Sundhedsstyrelsens resort.

FC

NO overtager 1. april 2016 stilling som direktør for FC, hvor Hans Falster går på pension.

DNVGLBA

JS fortalte, at DNVGL nu er inde i smult vande. Der er god gang i forretningen, og organisationen glæder sig til at komme i gang med at certificere efter de nye standarder (ISO 9001:2015 og ISO 14001:2015). DNVGLBA er så småt gået i gang med auditeringen, og synes at standardernes risikobaserede tilgang fungerer godt. Certificerende organers forum (COF) havde indkaldt til møde i december 2015. Kun JS, NO og Hans Falster mødte op. Der blev indkaldt til nyt møde, men der er pt. åbenbart ikke interesse hos de øvrige certificeringsorganer. JS synes COF er en god idé, og at fælles forum af certificeringsorganer står stærkere med fælles indstillinger. JH sagde, at DANAK gerne mødes med COF, hvis det lykkes at samle certificeringsorganerne igen.

Cerfidan

DP fortalte, at LEKON fornylig havde skiftet navn til Cerfidan. Cerfidan er pt. i gang med ansøgninger til DANAK vedr. ISO 9001:2015 og ISO 14001:2015. Ny direktør er ansat, og virksomheden er nu delt op i en certificeringsdel og en autorisationsdel. DP har ansvaret for certificeringsdelen.

DI

AD forlader DI pr. 1. april 2016. Mette Peetz-Schou overtager AD's område. AD regner med, at Mette kommer til at sidde i Sektorudvalg for Certificering. Mette har tidligere arbejdet med fødevarer.

Miljøstyrelsen

Intet nyt.

Intertek,

LOB fortalte, at kontoret i Sølund i øjeblikket søger synergi i forhold til, at Intertek er en virksomhed som opererer i andre lande. NMA fortalte, at Intertek har travlt i forretningen og pt. arbejder på ansøgning om ISO 9001:2015, og ISO 14001:2015.

Arbejdstilsynet.

JBO fortalte, at organisationsændringer i Arbejdstilsynet har betydet, at JBO igen arbejder med arbejdsmiljøcertificering, som hun også gjorde, da ordningen opstod. Anders Mortensen arbejder med direktiverne og de notificerede organer. JBO nævnte Arbejdsmiljørådets initiativ 6, som er et arbejde, der er sat i gang, fordi Rigsrevisionen har rejst kritik vedr. problemer med psykisk arbejdsmiljø på det statslige område, selv om virksomhederne har et anerkendt arbejdsmiljøcertifikat. Rigsrevisionen har problematiseret, hvorfor Arbejdstilsynet ikke har evalueret ordningen. Dette gøres nu af forskellige aktører heriblandt DANAK. JS spurgte, om certificeringsorganerne var med i arbejdet. JB og JH fortalte, at DANAK havde adspurgt certificeringsorganerne i forbindelse med arbejdet med DANAK's redegørelse, og DNVGLBA var blevet spurgt og havde svaret udmærket på de stillede spørgsmål.

7. Fastlæggelse af næste møde

Udvalget fastsatte datoer for de kommende to år

- Torsdag den 27. oktober 2016
- Torsdag den 16. marts 2017
- Torsdag den 12. oktober 2017
- Torsdag den 15. marts 2018

Udvalget var enige om at flytte mødestart til kl. 10.30.

8. Eventuelt

JH takkede for et godt møde, og for gode diskussioner. JH lagde stor vægt på, at arbejdet i dette udvalg bliver prioriteret hos certificeringsorganerne, når COF ikke pt. mødes.